

det er sket, f.eks. i indeværende samling vedrørende det vestlige Balkan, herunder økonomisk støtte til Montenegro. Efter mødet i Det Europæiske Råd fremsender regeringen formandskabets konklusioner, og statsministeren møder igen op i Nævnet og i Europaudvalget og redegør for topmødets forløb.

Det er almindeligt, at udenrigsministeren eller økonomiministeren på forudgående møder i Europaudvalget sørger for at få forhandlingsoplæg på substansen i de sager, der skal drøftes blandt stats- og regeringscheferne.

I forbindelse med en regeringskonference, der lægger op til en traktatændring, drøfter regeringen løbende konferencens forløb med Europaudvalget. Dels sætter man møderne på regeringsniveau på dagsordenen for Europaudvalgets møder, og udenrigsministeren orienterer om dem, før møderne finder sted. Dels orienterer statsministeren i forbindelse med møderne i Det Europæiske Råd om forløbet af regeringskonferencen. Den løbende skriftlige orientering indebærer, at alle papirer, der fremlægges på regeringskonferencen af formandskabet og de forskellige regeringer m.v., sendes til Europaudvalget. Det er aftalt med regeringen, at konkrete skriftlige danske udspil skal forelægges for Europaudvalget, inden de fremsendes.

For så vidt angår de seneste to regeringskonferencer, kan i øvrigt oplyses følgende med hensyn til forelæggelsen for Europaudvalget:

Maastrichttraktaten. *Maastrichttraktaten:* Principbeslutningen fra juni 1990 om indkaldelse af regeringskonferencen om en politisk union blev forelagt for Europaudvalget med forhandlingsoplæg. I forbindelse med afslutningen af forhandlingerne i december 1991 forelagde statsministeren det foreliggende udkast, og der var en grundig drøftelse af det i Europaudvalget den 6. december 1991, men der blev ikke forelagt noget forhandlingsoplæg, idet Folketinget ved en vedtagelse dagen før havde taget stilling til sagen.

Amsterdamtraktaten: På Europaudvalgets møde den 14. juni 1997 forelagde statsministeren forud for Det Europæiske Råds møde i Amsterdam den 16.-17. juni et detaljeret forhandlingsoplæg, der sikrede regeringen tilslutning til sin holdning til Amsterdamtraktaten.

7. Konklusion

Som det fremgår af afsnit 4, er der siden Maastrichttraktatens ikrafttræden i november 1993 og med Amsterdamtraktaten sket en kraftig udvikling i EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder i EU's fælles forsvarspolitik. Det fremgår også, at rådmøderne af udenrigsministre (eventuelt med deltagelse af forsvarsministrene) må forventes at få større betydning blandt andet i forbindelse med forberedelsen af topmøderne og ved implementeringen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Allerede ved Europaudvalgets beretning af 20. maj 1994 om regeringens orientering af Folketinget om EU-sager - blandt andet udarbejdet som følge af Maastrichttraktatens ikrafttræden - anførtes det klart, at der for søjle 2's vedkommende skulle ske en parallel behandling i Markedsudvalget (nu Europaudvalget) og Det Udenrigspolitiske Nævn, og at regeringen normalt forelægger sagerne i Det Udenrigspolitiske Nævn, før de forelægges i Markedsudvalget (jf. side 13???)

Hensigten hermed var at styrke såvel Europaudvalgets som Nævnets behandling af FUSP-sagerne og højne det generelle informationsniveau. Samtidig blev der generelt lagt op til en styrkelse af fagudvalgenes inddragelse i EU-sager. Ved de to efterfølgende beretninger fra Europaudvalget fra henholdsvis 1996 og 1999 om behandlingen af EU-sager i Folketinget har et af formålene også været at styrke fagudvalgene yderligere og således få mere bredde i EU-behandlingen.

Nævnets behandling af møder i Det Europæiske Råd og af de uformelle møder af udenrigsministre og forsvarsministre sker på samme måde som i Europaudvalget, bortset fra spørgsmålet om eventuelle forhandlingsoplæg for topmødernes vedkommende. Møder i regeringskonferencen vedrørende traktatændringer forelægges også for Nævnet, men regeringen koncentrerer forelæggelsen om de dele, der vedrører søjle 2 (FUSP).

Størst forskel er der imidlertid i forhold til de almindelige udenrigsministermøder, der typisk finder sted en gang om måneden. I Europaudvalget forelægges (stort set) hele dagsordenen for det kommende ministermøde, hvorimod Nævnet får en mere tværgående forelæggelse fordelt på de enkelte substanspunkter. Sidstnævnte måde